

ZGODNJA DANICA.

KATOLISK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četrtert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četrtert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXVIII.

V Ljubljani, 13. sušca 1885.

List II.

Premišljevanje in molitve za vse stanove.

(Dalje).

Jezusovo usmiljenje.

Vzrok Jezusovega včlovečenja je naše zveličanje. Ko bi Jezus ne bil človek postal, bi nas ne bil mogel zveličati. Vsled tega pa, da je človeško naturo nase vzel, je po eni strani pokazal svojo neomejeno pokorščino do svojega nebeškega Očeta, po drugi strani pa svojo neizrečeno ljubezen do nas, kakor apostelj piše: Kristus nas je ljubil in se je za nas dal v dar in klavščino, Bogu v prijeten duh. (Efež. 5, 2.) V svojem človeškem telesu, ktero je za nas daroval, je pa hotel ob enem biti tudi nam v zgled, kterege naj posnemamo. Zato je v vsem nam enak postal, razun greha; zato je sprejel revno človeško naturo z njenimi težavami in nadlogami, da je imel usmiljenje z našimi slabostmi. (Heb. 4, 15.)

In to, usmiljenje namreč, je zares imel z ljudmi, v vsih njih dušnih in telesnih potrebah in sicer v taki in tolikošni meri, da moramo caravnost reči! Jezusa je bilo samo usmiljenje.

Poglejmo tedaj tudi to njegovo čednost bolj natančno, da se zamoremo od njega učiti, kako je tudi nam usmiljenim biti.

Ker je Jezus po človeški naturi od rojstva do smerti toliko terpljenja, preganjanja, pomanjkanja, britkosti in žalosti vžil, toraj vse sam skusil, je zamogel s človeškimi nadlogami tudi usmiljenje imeti. In to svoje usmiljenje je skazoval pri vsih priložnostih. — Ko je videl, da so ljudje od daleč k njemu prišli, da so tri dni pri njem ostali in ga poslušali, jim je po čudežu kruha preskerbel in sicer iz samega usmiljenja, kakor sam pravi: Meni se množica smili, ker glejte, že tri dni so pri meni in nimajo kaj jesti, ako jih lačne spustim na njih dom, bodo omagali na poti. (Mark. 8, 2, 3.)

Ko gre v mesto Najm in ugleda žalostno vdovo, ki joka za edinim sinom, kterege k pogrebu nesó, se ji v serce usmili. jo potolaži in ji sina živega in zdravega nazaj dá. (Luk. 7.) Enak prizor vidimo na Lazarjevem grobu. — Ko Jezus vidi, da se sestra Marta in Marija jokate in se tudi okolistoječi Judje solzé, se je sočutja in usmiljenja tudi On zjokal, tako, da so Judje rekli: Glejte, kako ga je ljubil. (Jan. 11, 36.) In pri

njegovem vhodu v Jeruzalem ga zopet vidimo, kako se mu terdovratno in nehvaležno ljudstvo smili, da se zjoka nad Jeruzalemom in njegovimi prebivalci, ker vé, kakšno gorje jih čaka, ker časa svojega obiskovanja niso spoznali. (Luk. 19, 41 etc.)

Na Križevem potu ga srečajo jeruzalemske žene in ga milujejo; On pa tako rekoč pozabi svojega terpljenja in žene tolaži, rekoč: Ne jokajte se nad menoj, ampak same nad seboj in nad svojimi otroci! (Luk. 23, 28.) — Na križu viseč v naj hujših težavah ne misli na sebe, ampak skerbí za svojo mater in učenca, ko pravi: Žena glej, tvoj sin! Glej Sin, tvoja mati! (Jan. 19, 26.) V dokaz svojega neizrečenega usmiljenja dal je na zadnje še celo svoje serce za nas, ko si ga je pustil prebosti, in je tako spolnil svojo besedo, ko je rekel: Veči ljubezni od te nima nihče, da kdo svoje življenje da za svoje prijatie. (Jan. 15, 14.)

In kadar je čudeže delal, vsakoršne bolnike ozdravljaj, kadar je grehe odpuščal; ali ni tega delal iz samega usmiljenja, ker so se mu reveži smilili, da jim je pomagal iz dušnih in telesnih nadlog? Njegovo usmiljenje ni bilo zgolj pomilovanje, ampak z dobrotami sklenjeno, tako, da je že njegova pričujočnost, njegova beseda vsacega z zaupanjem, veseljem in tolažbo navdajala. —

Poglejmo pa zdaj naše obnašanje do bližnjega in primérjajmo ga z Jezusovim usmiljenjem! Ali imamo kaj usmiljenja z bližnjim, kadar ga vidimo v nadlogah in nesrečah? Ali imamo kaj sočutja z njegovo žalostjo in britkostjo? Ali mu tudi po moči pomagamo in kolikor je pri nas, njegov revni stan lajšamo? — Če hočemo po pravici govoriti, našli bomo pogosto ravno nasprotno. Veči del vlada na svetu merzla sebičnost. Ljudje imajo serce le za svoj blagor in dobiček; ali pa k večjemu še za kterege svojih. Sicer pa so zelo neobčutljivi, silo terdi in neusmiljeni. Pri posameznih in splošnih nesrečah imajo komaj kakšno pomilovavno besedo, ali kažejo le memogredoče naturno sočutje, ki pa brez sadú ostane. Naj bližnji tudi lakote poginja, naj mraza medli, naj strašne bolečine terpi: oni ostanejo terdi in merzli. Da se le njim dobro godí, potem jim za celi svet še mari ni. In če tudi kterikrat kakšno pomilovanje v besedah kažejo, ki nič ne stane, vender v djanji nič ne storé, da bi bližnjemu po svoji moči v nesrečah in potrebah pomogli, ali pa le toliko dajo, da

je komaj imena vredno in da ni v nobeni primeri z njih premoženjem in z veliko potrebo. In taki hočejo biti kristjani, ki so svojemu božjemu Učeniku tako malo podobni.

Molitev.

O Jezus, moj božji Učenik, ki si bil čez vse usmiljen, daj tudi meni usmiljeno serce, da bom tudi jest s slabostimi bližnjega rad potrpel, da bom vsako razžaljenje rad odpustil, da bom bližnjega tolažil v njegovih nesrečah ne le z besedo, ampak tudi v dejanji, kolikor bom premogel; daj mi gnado, da bom žaloval z žalostnimi, terpel s terpečimi, da bom dela usmiljenja bližnjemu skazoval v dušnih in telesnih potrebah, in da bom tako, ker drugim usmiljenje skazujem, tudi od tebe usmiljenje dosegel. Amen.

Križev pot.

VI.

Pogoji za zadobljenje odpustkov. Odpustki, ki se dosežejo z obiskovanjem križevega pota, so ravno tisti, kakor ko bi kdo osebno šel v Jeruzalem in ondi molil križev pot. Sv. oče Benedikt XIII. naravnost pravi in poterja, da vse popolne in nepopolne odpustke, ki so jih rimski papeži svetim krajem in njihovim štacijonom podelili, se z obiskanjem križevega pota tako zadobijo, kakor da bi obiskovavci to sveto opravilo tamkaj (v Jeruzalemu) opravili.

Kteri pa so ti odpustki? Natanko in določeno število se ne more dati, ker kakor uči Rogerius Abbanus, je bilo prav veliko odpustkov od papežev danih ustmeno, „brevi“ in „bulle“ pa so bile v pogoriših pokončane. Zato tudi sv. zbor za odpustke prepoveduje naznanovati kako določeno število odpustkov, da ne terpi resnica zastran odpustkov ter se kaka zmešnjava ne zgodi.

Pogoji so zraven stanú gnade božje, pravega skesanja in saj splošnega namena odpustke zadobiti, zlasti trije.

Pervi pogoj je premišljevanje terpljenja N. G. J. Kristusa. Zadosti tedaj za odpustke premišljevanje Jezusovega terpljenja, če tudi kratko; to je naloženo opravilo za zadobljenje sv. odpustkov, in po že vpeljani šegi se moli en očenaš s češenamarijo pri vsakem križu; pa da se popolno kesanje obudi. (Monita S. C.) Vender pa očenaš in češenamarija pri vsaki postaji in 6 očenašev in češenamarij ob koncu križevega pota je lepa in hvale vredna navada, ne pa bistveno potrebno za odpustke.

Drugi pogoj k zadobljenju odpustkov je hoja od štacijona do štacijona, kjer ni nič zadržka, to je obiskovanje. V tem oziru je določeno to-le: 1. Pri osebni, ne očitni opravljanji križevega pota se vselej zahteva hoja od štacijona do štacijona. Ravno to se tirja pri očitni opravljanji te pobožnosti, kader se ni bati kacega béganja. Ako bi se pa pri očitni opravljanji bilo bati kacega motenja, je zadosti, da se ravna po šegi sv. Leonarda Portu-Mauricija, da namreč ostane vsak izmed množice na svojem mestu, mašnik z dvema klerikoma ali pevcema pa hodi k posameznim štacijonom, ondi opravlja navadne molitve, na kar mu drugi odgovarjajo. V tem primerljeju je svetovati, da se ljudstvo vsaj obrača k posameznim štacijonom in da z mašnikom pokjekuje in vstaja in z drugimi, ki na okrog hodijo.

Tretji pogoj za zadobljenje odpustkov je ta, da se obiskujejo ob enem štirinajster štacijoni, ne pa, da bi se vmés pretergalo za kaj časa. To pa se ne razume tako, da vsako, tudi malo preterganje bi odpustke zadrževalo; zadosti je, da preterganje ni znatno.

Velehradska svečanost.

Pod tem napisom ima „Katol. List“ obširniši spis, iz katerega naj tudi za Slovence nekoliko povzamemo.

V to leto — piše ta list — zadeva, kakor je znano, tisučletnica odkar je umerl sv. Metod. V kratkem času so se obhajale tri 1000letnice slovenskih aposteljniov ss. Cirila in Metoda. Perva je bila l. 1869 v spomin smerti sv. Cirila; druga v spomin, da je bila dovoljena slovenščina v službi Božji, obhajali so l. 1851.

Po vsi pravici bi se smelo pričakovati, res, zahtevati bi se moralo, da vsak Sloven vé tudi kaj o tretji slovesnosti, o smerti sv. Metoda, ter ako ne več, jo vsaj v hvaležnem duhu spremlja. Do prve slovesnosti se je smelo odpustiti Slovénu, ako je o ss. Cirilu in Metodu le malo vedil ali nič ne, toda od prve do tretje slovesnosti se je toliko pisalo o njima, da je sedaj neznanje sramota. Tajiti potrebo in korist take svečanosti bila bi nespamet, in podtikanje kacic zmišljenih namenov te svečanosti znak ne bistrega, ampak strančarskega in oslepljenega duha.

Ss. Ciril in Metod bila sta prava služabnika in nasledovavca Jezusova. „Ako so mene preganjali, preganjali bodo tudi vas“, je rekel o sebi in svojih služabnikih Jezus. Sv. Ciril, in zlasti sv. Metod terpela sta v svojem življenju nepretergano preganjanje, ne samo od inostrancev, ampak tudi od Slovenov, katerim na korist sta svoje življenje posvetila. Terpita pa preganjanje tudi še dandanes. Vsakemu narodu je dopušeno preslavljati svoje aposteljne; Slovenom se to zamérja. Tudi svečanost tega leta imela bode svoje neprijatelje; med Hervati že je našla si protivnikov. Ako bi bili ti nasprotniki tisuč in toliko lét prej živeli, bili bi se brez dvoma protivili samim aposteljniov.

Sinova zgledne in bogate družine, skerbno odgojena in močno izobražena, Konstatin (Ciril) in Metod, zapustila sta vse zločnosti življenja, prezirala sijajnost Carigrada, poslovala sta se s svojo še živo materjo ter se podala med Slovéne oznanovat Kristusovo vero. Preganjana od tujcev, sramotena od Slovenov, potujeta v Rim, in tam najdeta priznanje in blagoslov za svoje delovanje. Izumila sta si za slovenski jezik primérno azbuko (abc) in sta s tem ložej odperla pot do slovenskih serc, ter položila temelj za prosvéto in slovstvo Slovenom.

Po smerti Cirilovi je Metod sredi velikih, pošastnih neprilik nadaljeval začeto delo. Proti krivičnim ovajam se je dvakrat v Rimu branil in obranil, dosegel je poterjenje in pohvalo od rimskih papežev in imenovan je bil škof, zatem nadškof in papežev legat. Po 22letnem premučnem življenju je izdihnil svojo veliko in sveto dušo na Velehradu l. 885. Življenje njegovo je sijajin dokaz, koliko je vredna vera Kristusova, za katero je toliko delal, toliko terpel.

Večega dobrotnika Slovenstvo ni imelo! On je sam pri nekih razširil, pri družih vstanovil keršansko vero, in vsim je koristil po svojih učencih in po svojih knjigah.

Bulgarom in Moravcem sta vero oznanovala oba brata. Metod je spravil vero med Čehe, Poljake in zahodnje Ruse (Rusine). Drugi Rusi, pozneje keršeni, so sprejeli Metodove knjige iz Bulgarije. Najdalje delal je med Moravani, kateri hvaležni skerbé za toletno njegovo preslavljanje in tudi Hervate kličejo na taisto.

In kaj je Metod storil za Hervate? Na prvem potu v Rim šla sta sveta brata skoz séverno Hervaško. V Kocelnovi državi, h kateri se je štel del severnih Hervatov, je bil sv. Metod škof. V Slavoniji bil mu je nadškofijski sedež, od koder je vladal dober del Hervaškega in Srbije. Po njegovi smerti so se njegovi učenci obrnili v hervaško Dalmacijo, kjer se je vse do danes ohranil narodov jezik v božji službi, kakor v Senjski škofiji.

Kar imamo (Hervati) pismenih spominkov do 16. stoletja, so vsi sestavljeni z azbuko in jezikom svetih bratov. Pri njih edinih med vsimi Slovenci (Slovani) rabi se še danes glagolitica. Mnogi ondodnih svečnikov pri sv. maši in v časoslovu molijo dele iz sv. pisma, ki so pre-stavljeni od ss. Cirila in Metoda.

Jugoslovenski škofje se torej letos v pastirskih listih ozirajo na letošnjo svečanost sv. Metoda. Djakovski škof je polovico pastirskega lista daroval ti svečanosti, Senjski pa ves list. Po vsih duhovnijah naj se svečanost opravi naj bolj slovesno, kar je moč. Kdor pa more, naj pa popotuje tudi na Velehrad. Djakovski škof pravi: „O kako bi lepo in tolažljivo bilo, da se tudi mi Hervatje skup najdemo v cerkvi na Velehradu, v kateri je pred 1000 leti cvetno nedeljo sv. Metod pred jokajočim ljudstvom smert si prerokoval, in v katero se je 6. malega travna dal nesti, da umerje pred oltarjem Božjim.“

Toda kakor se je sv. Metodu godilo v življenji, tako se godi tudi njegovi tisučletnici po smerti... Po tem nadalje pripoveduje „Kat. List“, kako nevredno, nespodobno in nehvaležno list „Sloboda“ pobija to proslavljanje ter šunta Hervate, da naj se pri njem ne vdeležujejo! Ta strastni list beseduje, da bode tisučletna svečanost skazovanje proti Rusom (toda oni bodo boje tudi sami sv. Metoda preslavljali). Prederzuje se v svoji slepoti pisati, češ: Kaj imajo Hervati rimokatoliški, Čehi, Poljaki itd. od dedine sv. Metoda? Od njegovega uka, obredov, slovstva, sploh od njegovih vravnjav, kar on vé, ne več nego mohamedani od Jezusa, katoličani Nemci od Lutra!

„Katol. List“ mu odgovarja, da naj res le doma ostanejo, kateri tako o sv. Metodu sodijo: zakaj taki nimajo mesta med pametnimi ljudmi.

Ako del Nemcev hvali in spoštuje Lutro, se za more razumeti, ker v predsojaj rojeni, ne vidijo solnca pred perstom. Toda, da Hervat blodnika in p—ca Lutro za nemštvo ceni več kot zasluge sv. Metoda za Slovence, to je neresljiva uganka! Krivoverec Luter razdelil je Nemce v dva tabora in med enokervnimi brati je provzročil mnoge vojske in prepire; k razvoju nemščine je nekaj pripomogel. Sv. Metod ni enokervnih bratov cepil, ampak zedinjeval, on je zastavil temelj za jezik in slovstvo vsakemu slovenskemu plemenu; on ni pomagal k razvoju jezika, on je kar doveršeni jezik odbral in v knjigo vzel. Sv. Metod je pisal v 9. stoletju bolj doveršeno slovensko, kot v 16. stoletju Luter nemško.

Bodi pa si za vse drugo, kakor more, prosimo o 1000letnici pred vsim za to, da se ločeni in zgubljeni bratje vernejo nazaj v sveto Cerkev, da pregledajo Rusi, koliko nezmerno krivico delajo, ko celo že zedinjene s sv. Cerkvijo silijo nazaj v nesrečno razkolstvo, naj bi odjenjali od vsega trenja in tlačenja katoličanov, velikoveč sami spoznali, da so v zmoti, da so na napačni poti, ter se po Božji milosti vernili nazaj k materi svoji Cerkvi, katero so nesrečno zapustili.

O sv. brata Ciril-Metod,
Prosita Boga za slovenski rod!

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. Oltar ss. Cirila in Metoda za kapelo v novi cerkvi presv. Jezusovega Serca se bode zdaj pričel delati (če ni že v delu), in sicer podoba po posebno lepi sliki, ki se dobiva tudi v katoliški bukvarni. Nadjajo se, da delo bo prav izvrstno. Tisuče in tisuje družnikov ima Slomšekova bratovšina ss. Ciril-Metoda — in še največ na Kranjskem; zdaj je tem in vsim drugim

lepa prilika pokazati ljubezen in češenje do velikih apostelnov slovenskih s kakim darom za novi oltar. Sliši se, da č. oo. Lazaristi želé ob godu teh svetnikov (mesca julija) celi mesec obhajati sv. misijon, kar bi se toliko lepše podalo v doveršeno olepšani cerkvi in bi bilo gotovo v velik duhovni prid našega naroda, izmed kterega mnogi tudi zdaj od daleč prihajajo očistevati si svojo vest in poživljati se z nebeškim Kruhom v cerkvi najsvetejšega Jezusovega Serca. (Znano je, da oo. Lazaristi imajo tudi v svojih rokah bratovščino ss. Cirila in Metoda, ktera ima svoj sedež v cerkvi sv. Jožefa v Celji.)

Iz Ljubljane. (Spomin umerlemu prijatelju g. Karolu Zavodnik-u.) Kako je vse to hitro prišlo! Se sva si stavljala upe na oživljajočo vigred (spomlad) pred kratkim, in poslal je Vsegamogočni blede smert, da zatise zveste oči nepozabljivega mi prijatelja. Sebi sem komaj verjel, dasi sem zerl v voščeno-belo obličje tovarišev, nekedaj tako rožno cvetoče. Zaspal je v Gospodu, angelj miru odplul je z njegovo dušo na dom Najvišjega.

Že nekaj lét je splavalo v večnost, odkar sva se dečka srečala prvič na tukajšem zavodu, v Alojzije-višči. Prijateljski hodila sva od tedaj jedno pot izobraževanja, zato sem poznal blazega ranjcega po zunanjem in po notranjem do čistega, in prav zato smem in hočem s tem podati čast. bralcu nekaj poveršnih čert njegovega bitja, da bode tudi on z menoj znal ceniti našo zgubo.

Ako za večno zaspí kak zaslužen mož, govori se mu nagrobni govor; ako pokliče k sebi Gospod duhovnika, proslavlja se z lece njegovo delovanje... Ranjki ni bil zaslužen mož, ker še mladeneč, niti duhovnik, ker še ni došel njegov čas; ampak skromen bogoslovec, ki je pa imel v sebi vse lastnosti za dobrega cerkvenega moža in vojaka. Pogrešal se bode v njihovih verstah.

Umerli ni bil prejel od Boga peterih talentov, a prejel je in razvil vztrajnost, in le-ta nadomeščevala mu je zmožnosti. Priden bil je do skrajne meje. Ko je napredujoča bolezen omejila ga že stalno na posteljo, še ni počival. Pripravljal se je za skušnjo iz nra-vne, polovico je tudi prebavil. In ko mu je glavobol zabranil vsako težko duševno delovanje, prebiral je sv. Terezije dela, češ, s tem si nekako zabavam duha. Deloval je do zadnjega. Smert našla ga je delavnega. Bil nam je res ranjki izgled delavnosti.

Ker omenjam bolezen, ne smem prezreti njegove res velikanske potepeljivosti v velikih telesnih težavah zadnjih dnevov. S čimur se mu je postreglo, postreglo se mu je siloma. Prenašal je gotovo vse iz višjih nagibov, iz ljubezni do ljubega Boga. Zato prejel je pač plačilo.

Posebno ginljiva mi je bila pokorščina njegova. Beseda prednikov mu je bila sveta, in ni mu bilo nikedar v mislih pretresati dobrih ali slabih strani kakoršnih koli pravil. Da, gledé tega cenili smo ga že na gimnaziji „za to rojenega“. Pač so bili tudi nekateri, kateri ga v tem obziru niso umevali. In tu je ranjki po nedolžnem prenesel marsikako grenko, posebno v prejšnjem svojem stanju; ali tožil ni! Edina solza porosila mu je v uteho žaljeno lice v takih slučajih.

Glavna lepota njegovega bitja pa je bila nedolžnost in pobožnost. Te dve zbral si je za sprem-ljevalki življenja. Odveč bilo bi povdarjati, kolike céne je pri mladenču nedolžnost. Qui potest capere, capiat! Le o pobožnosti naj omenim toliko v poterdilo, da je redno zahajal v semeniško kapelo do zadnjega, dasi-ravno je bolj lezel ko šel, in ga je potem dospevshega tje kašelj utrujeval — do milovanja.

Kakor je lastno dobri vesti, bil je veselega, živega značaja, dokler je bil zdrav, vedno dobre volje, ves gibčen, zgovoren in prijeten v tovaršiji. Ako te lastnosti strineš logično v eno dušo, in si le-tó misliš stanujočo v ličnem mladem človeku, zaveršujočem še le 22. leto, imaš sliko blagega bogoslovca, katerega smo kropili torek-teden.

Ravno tisti torek smo spremili v dolgem sprevedu svojega ljubljenege tovarša proti strelišču ter prenesli zemeljske ostanke njegove na voz, da ga popelje v rojstni mu kraj, Žužemberk. Britko nam je bilo pri sercu poslovljajočim se, in iz živega prepričanja donela je v nočni tihoti nagrobnica: „Beati mortui, qui in Domino moriuntur“ — t. j.: „Blagor jim, kateri v Gospodu zaspé!“ Zares — „beatus!“ Na svidenje: nad zvezdami!

Bogoslovec.

Iz Carigrada 7. sušca. (*Zahvala. Veselo upanje zaradi razkolnikov.*) V drugi polovici svečana (19./2.) podal se je č. P. Maksimilijan Stranjsak, po rodu Štajec, iz kapucinskega reda, iz Karlobaga nad Bulgarsko v misijon. Profesor za bogoslovje namreč bode v Filipopolu v škofovem semenišu. Ko se je nekoliko mudil tudi v Ljubljani, smo imeli lepo priliko izročiti mu zbirke za bulgarske misijone: v prid Carigradu, Filipopolu in Adrianopolu.

Pervi odgovor z zahvalo je došel v torek, 7. sušca iz Carigrada. Prečast. arhimandrit P. Polikarp namreč piše: Monsignore! Prejel sem pismo, ki ste mi ga dobrotno poslali po č. P. Maksimilijanu; pa prav žal mi je bilo, da ga nisem mogel osebno videti, ker bil sem v enem carigradskih predmestij zaradi pridige. Prelepa hvala za darovanih 82 gld. Svét sem si, da vam bo Bog obilno povernil za to dobroto in za gorečnost, ki jo imate (Slovenci) za spreobračanje razkolnikov. (P. Polikarp je namreč predstojnik kolegiju v Carigradu, v katerega se sprejemajo duhovniki, ki iz razkolništva prestopajo k materi katoliški Cerkvi. Ta prekornostna naprava pa je dostikrat v veliki zadregi za svoj obstanek. Vr.)

V okolici imenovani „Malgara“, kjer se nahaja naš sobrat P. Esaja (Izaija) Pappadopolos, je veliko gibanje za „unijo“ (zedinjenje s katoliško Cerkvijo). Šest vasí je prosilo za zedinjenje; pa čakajmo izida. — Novi mašnik Malataki (ki je pred nekimi tedni imel novo mašo — Vr.) Vas zopet pozdravlja, kakor tudi jest... preponižni sluga.

Polikarp Anastasiades.

Iz Kerškega pastirskega lista. Znamenito pastirsko pisanje pričenjajo milostni gospod in škof s tehtnimi besedami:

Predno se postni čas poverne, mi je letos reč na sercu, ki jo moram sprožiti v svojem pastirskem pisanju. Ta reč mi leto za letom obtežuje škofovsko službo in dela bridkosti zaradi ostrega odgovora. „Daj odgovor od svojega hiševanja.“ (Luk. 16, 2.) Cerkev je Božja družina na zemlji in obsega kot svoje otroke vse tiste, kateri so bili s svetim kerstom prerojeni. Kakor piše apostelj narcdov, mora pa Cerkev biti dobro vravnana hiša, na red in pokoršino zidana, v miru in ednosti srečno skupno življenje. (Ef. 4, 3.) Da pa se ta keršanski red in blagostanje družine in občine nemoten ohrani za nadaljni obstoj, zato je Bog v svoji Cerkvi poklical škofo in si jih postavil za hišnike, da naj pod naj vikšim vodstvom naslednikov sv. Petra v Rimu vladajo njegovo Cerkev.“ (Dj. ap. 20, 8.)

Vikši pastir v novo povdarja težko odgovornost škofa, duhovnih pastirjev in zakorne na pomanjkanje duhovnov. To pomanjkanje se je v ondotni škofiji pričelo že pred sto leti. Takrat ni bilo v vsi deželi ne bogo-

slovske naprave in ne duhovskega semeniša, bilo pa je vender napravljenih veliko novih župnij in kuracij ter je manjkalo duhovnov za toliko duhovnij. Toda pomagalo se je s tem, da je bilo nastavljenih veliko duhovnov iz samostanov, kateri so bili malo poprej zaterti.

Vstanovila pa se je duhovščina in bogoslovska stolica v Celovcu, minule so bridke leta vojske, lakote; takrat je pritiskanje k duhovskim naukom prihajalo znamenito in od l. 1820 je bilo domačih svetnih duhovnov še skoraj preobilno. Novoposvečenim bilo je treba včasí še čakati, da so dobili službo.

Kakor so svoje dni v Egiptu za rodovitnimi nastopile slabe, nerodovitne leta; tako je v sredi sedanjega stoletja nastopila nova prekucna éra, ktere slaba stran je pomanjkanje duhovnov. Sej dobro in slabo tacih prekecev pride še le pozneje, polagoma na dan.

Pastirski list omenja dalje vzroke, kateri marsiktere mladenče odvračujejo od duhovskega stanú, kakor so: preslaba plača; vojna zaveza, kar je pa zdaj po dobrotljivosti presvitlega vladarja precej odstranjeno; in zaničevanje ter psovaje stanú po umazanih listih in romanih, na kar se pa pametni človek malo ozira. (Kteri stan neki ni zaničevan od malopridnih ljudí, ki so samí naj večega zaničevanja vredni? Koliko n. pr. jih mora preslišati kmet, krojač, vradnik itd.)

Kar tiče Kerško škofijo, je poslednje leta smert hudo kosila med duhovstvom. Od l. 1878 je umerlo 86 medsvetnih duhovnov (med njimi 67 rojenih Korošcev); brez ozira na druge bridke zgube. V ravno tej dobi 1878—1884 je prirastlo samo 33 duhovnov, katerih je Korošcev samo 19. Od tod je jasno, da po letošnjem duhovskem imeniku je praznih 80 župnij, kuracij in ekspozitur, pa več kot 100 kaplanij. To pomanjkanje pa lastnost gorate dežele še bolj obtežuje.

Po tem, kar smo rekli, je pomanjkanje duhovnov hudo, tudi še prav zelo hudo, pravi vikši pastir dalje. Malokrat preteče teden, med katerim bi ne bilo prav žive prošnje do škofa, da naj tej ali tej izpraznjeni duhovniji dá duhovnega pastirja, in ustmeno ali pa pismeno so nad njim z vsakterimi vzroki in pritožbami. Pri tacih prošnjah navadno pravijo: „Kakošna bo čez kaj let v naši srenji, ako skorej ne dobimo lastnega duhovnega pastirja?“ Otroci odrasajo brez dostojnega verskega poduka in prihajajo divjaški. Posli ostajajo brez božje službe ali če hodijo v tuje fare, ne prihajajo o pravem času domú, ali pa celo hojo v cerkev zlorabijo za prepovedane pota. Stari slabotni ljudje so brez naj boljšega in pogosto edinega tolažila v poslednjih dnevih svojega življenja. Pot v sosednjo cerkev, ure daleč, je zanje pretežavna, ali pa če se vender na pot prederznejo, ne najdejo mirnega prostora v cerkvi, ki je premajhna za dve srenji in jih pač tudi še pisano gledajo kakor vsiljence in tujce. Kako žalostno je v taki oddaljeni farni vasi, ko se mnoge nedelje več skup ne zvoní in celo o naj višjih praznikih ljube matere cerkve, za ktere olepšanje se večkrat z veseljem daruje zadnji sold, ni slovesne božje službe, vera peša, brez vere oterpne vest, brez vérne vesti družbinsko občinstvo terdnega obstanka nima; to so resnice, ljubi moji, katerih žalostne priče so pretresljivi dogodki sedanjega časa.

Kako težavno je škofu pri takem pomanjkanju duhovnov škofijo vladati, to se pač v pastirskem in postnem listu more le omeniti, pa ne obširno obravnavati.

Že pravo mero za dopušenje k mašniškemu posvečevanju je pri takem pomanjkanju duhovnov težko zadeti, da bi se po eni strani koristen dušni pastir ne odverníl od duhovskega stanú, po drugi strani pa, da se najemniku in volku v ovtjem oblačilu zabrani vstop v svetišče.

Viši pastir še dalje popisuje zadrege škofa in dušnih pastirjev zaradi pomanjkanja duhovnov, potem začne

pojasnovati, kako so verniki dolžni duhovne spoštovati in jim hvaležni biti, in pravi:

Skerb za duše svojih vernikov je Gospod izročil služabnikom svoje Cerkve in v njihove roke je položil milosti in pomočke zveličanja, po katerih človek dosega opravičenje in posvečenje, moč in tolažilo. „Vsak tedaj nas imej za služabnike Kristusove in delivce milosti Božjih. Tu pa se tirja od delivcev, da se najdejo zvesti.“ „Mašnik bodi luč. Ako je njegovo življenje čisto, je dobro z njegovo občino, ako je nečisto, je pa slabo.“ (S. Greg. Naz.) Nam vsem tedaj, moje ljubljene ovčice, mora na tem ležeti biti, da se vzgoji zadostno število mašnikov, po volji Božji, do katerih ljudje dobé zaupanje in jim po časti stanú spodobno spoštovanje skazujejo in ohranijo.

Mašnike, ki so dobri predstojniki, cenite vredne dvojnate časti, zlasti take, ki se trudijo v besedi in uku. Z duhovni, ki v svojem življenju in delovanju ne zadostujejo visokemu poklicu, je občinam malo pomagano po besedah prerokovih: množil si ljudstvo, pa nisi zvikal veselja. (Iz. 9, 3.)

Za vzgojo vrednih duhovnov potrebuje naša doba posebnih naprav in semeniš, kakoršne je priporočil in zapovedal že sveti Trienški cerkveni zbor, ker je previdil okolišine, kakoršne so imele priti. V tej zapovedi je rečeno: „Ker je mladina v svoji dobi, ako nima prave vodbe, nagnjena vdati se hudobnemu svetnemu poželenju, in ako od najnežniši mladosti ni izrejevana v pobožnosti in strahu božjem, dokler pregrešne navade niso celega človeka v posest vzele, nikoli popolnoma in brez naj večji, skor čudovite pomoči vsemogočnega Boga ne ostane stanovitna v keršanskem strahu: toraj določi cerkveni zbor itd., da namreč naj se po vsih škofijah vstanové posebne izrejiša. Take odgojiša, ljubi moji, so tako imenovane mladenške semeniša. Tudi Kerška škofija ima tako napol doveršeno napravo v „Marijanišu“ za kacic 30 gojencev, po obširnosti in potrebi naše škofije pa bi se potrebovala saj za 80 mladenčev. Proti tem v resnici cerkvenim in dobrotnim napravam pa se nahajajo vsaktere presoje, in to pri nas, kakor tudi drugod.

Tako v marsikterih glavah róji lažnjiva misel, da v tako semeniš se sprejemajo dečki, da bi jih s silovitim vplivom zoper njih voljo le prisilili in zvabili v duhovski stan. To je zmota in laž, ljubi moji! Ne silijo nobenega v duhovski stan. Le vmuzovanje nepoklicanih v duhovski stan se ima po teh napravah odvracati. Vedno se v deškem semenišu povdarja svarilo: „Sprašujte se pred Bogom in ne storite pregrehe, da bi brez poklica stopili v sveti stan ter bi sami sebe in druge nesrečne storili!“ Zato tudi mnogi mladenči odstopijo predno pride razločivni trenutek, ravno ker niso imeli pravega poklica, ali pa so v sedanjih srednjih šolah zgubili in zapravili nagnjenje k duhovskemu stanu.

Nasprotna napčna misel pa se glasi: „Kaj pomaga mladenško semeniš, ako največ gojencev poznejše leta po velikih stroških postane odpadnih?“ — Ni sadú iz vsega cvetja, toliko pa vam več kot po dvajsetletni skušnji smem zaterditi: Pomanjkanje duhovnov v Kerški škofiji bi bilo še veliko hujše, kot je v resnici, ako bi ne imei mladenškega semeniša, iz ktereга, ako ne mnogi, pa vendar so zgoli izgledni dušni pastirji izhajali. To je naj varniši pomoček proti rastečemu pomanjkanju duhovnov. Da to semeniš ohranimo in razširimo, moje ljubljene ovčice, Vam k sklepu dve prošnji na serce položim.

Perva prošnja, posebno v postnem času do Vas se glasi: „Žetev je sicer velika, pa delavcev

je malo. Prosite torej Gospoda žetve, da pošlje delavcev v svojo žetev.“ (Mat. 9, 37.)

In druga prošnja z besedami sv. Pavla pravi: „Da naj vsak dá po nagibu svojega ne z nejevoljo, ali kakor iz sile; zakaj veselega dájavca Bog ljubi.“ (2. Kor. 9, 7.)

Smert in pogreb sv. Metoda.

Bilo je cvetno nedeljo 4. mal. travna 885, ko je sv. Metod, že ves oslavljen, poslednjikrat stopil v božjo hišo Velehradsko darovat Bogu najsvetejši Daritev. Poterdil se je z nebeško mano za pot v večnost in dal je sv. blagoslov kralju in svojim ljubljenim ovčicam. Poslovil se takó s kraljem in svojo čedo, in verne se v svoje stanovanje. Tam v krogu svojih dražih učencev je čakal poslednje ure. „Bodite pri meni na straži, otroci do tretjega dne“, jim reče v duhu prerokem; in ko zasveti tretji dan, vzdihne z umirajočim nebeškim učenikom Jezusom na križu: V tvoje roke, Gospod, zročim svojo dušo“ (Luk. 23, 46), in tako je 6. aprila l. 885 v 22. letu nadškofovstva zaspal v Gospodu.

Učenci njegovi — dostavlja branje — se posvetujejo in skazujejo zvesto spoštovanje telesnim ostankom svetega metropolita, opravljajo cerkvene opravila po latinsko, gerško (vzhodnje-slovensko) in slovensko (glagoliško). Po opravlilih so ga pokopali, od vsih bridko objokovanega, v velikem moravskem, to je, v Velehradskem katedralnem hramu na levi strani za oltarjem svete Božje porodnice.

„Ti pa, sveta in častitljiva glava, se s svojimi priprošnjami oziraj z višave na nas, ki po Tebi žalujemo! Otevaj sleherne nevarnosti svoje učence, razširjaj nauk in zatiraj zmote: da, tako živimo tukaj, kakor se spodobi našemu poklicu, in da bi kdaj stali s teboj, kakor tvoja čeda, ob desnici Kristusa Boga našega in prejeli od njega večno življenje.“ („Kat. Nov.“)

Marija pomaga.

V nekem večjem mestu živel je družina v največji revščini, v katero je bila zašla brez svojega zadolženja. Ker mož ni bil vaje težkih del, kajti bili so prej boljšega stanú, bilo mu je zelo težavno svojo družino preskerbeti. Vendar še ni bilo s tem nesreče dosti. Zbolela je žena, in nekoliko dni potem starejša otroka. Sila je postala največja.

Nekega večera sedi oče ves utrujen pri postelji svojih ljubih bolnih, da bi po noči čul pri njih. Britkost, katera ga je gnala skoraj do obupanja, se ga poloti; žena, katera je bila dobra kristjana, ga ne more nikakor potolažiti. Starejši otrok, deklica, pravi na to k očetu: „Marija nam bo že pomagala. Le molite prav zaupljivo angeljsko češčenje k Materi Božji, gotovo nam bo pomagala.“ Tega ne morem več, pravi oče na to, in zbeži iz sobe na prosto. Nekoliko časa je hodil v temni noči brezupno okoli. Naenkrat se mu uderó solze, katere so mu nekoliko olajšale serce; poklekne na koleni in preserčno kliče: „O Marija usmiljena! O Marija, pomagaj nam!“ Potem je zaupno s sklenjenimi rokami molil „angeljsko češčenje“. Ravno ko vstaja, začuti, da je na neki terdi reči klečal. Ko je potipal, spoznal je, da je klečal na listnici (pismovnjaku), katera je bila z bankovci napolnjena.

Ravno odhaja z namenom, da v jutro nazaj dá listnico onemu, kateri jo je zgubil, — kar se mu približa gospod, kateri ga vpraša: če je našel kako listnico. „Našel sem jo in tu je“, odgovori revež. Gospod ga popraša, če je reven, in med tem mu pomoli petdesetak. S solznimi očmi pravi: „Bil sem, a zdaj nisem

več". Hvaležen Bogu, Materi Božji in onemu gospodu, hitel je veselo domov. Tisti gospod pa je potem prišel večkrat k revni družini in ji je obilo dobrot skazoval. Mati in otroci so zopet ozdraveli in bilo je veselje v borni hišici. S časom so se tudi zopet opomogli, da so potem lažje živeli.

Kdo bo dvomil, da se je mož potem še velikokrat spominjal one grenke ure, pa tiste „češčenamarije“ in je serčno zahvalo klical presveti Devici, katera mu je tako čudežno pomagala.

In je bilo notri?

Velikokrat se je že primerilo, da so nekateri, akoravno ne plemenitega rodu, prišli do visoke stopinje časti, v visoko službo, ali pa da so obogateli. Pa tudi velikokrat taki ljudje postanejo ošabni, ne da bi se svojega rojstva spomnili, da, celo sramujejo se ga in skušajo, kolikor mogoče to prikriti. Pa to ni nikakoršna sramota, ako kedo ni visocega rodu, ampak le še bolj ga ljudje čislajo, ako je došel do visoke stopinje vsled svoje pridnosti in umnosti, se vé, da se to zgodi le tacemu, kateri ni preveč ošaben. Prav lepo se je v tem oziru obnašal F. J. Lefebore. Bil je sin nekega mlinarja v Elzasu; rojen je bil l. 1755. L. 1773 je prišel kot vojak v francosko armado. Ob času revolucije se je v vojski tako hrabro obnašal, da ga je cesar imenoval generala. L. 1799 postal je prvi poročnik Napoleonov, in l. 1804 pa maršal francoski. Posebno se je odlikoval v vojski pri Jeni in pri Eylau-i, radi tega je postal verhovni poveljnik pri obleganju Danskega (Danzig). Ko je premagal mesto, mu je dal (Napoleon priimek vojvoda Danski. V gradu Combout-u, kjer je stanoval, imel je veliko omaro. Nihče ni vedel, kaj je v tej omari, kajti samo njegova žena je imela ključ od nje. Nekega dne obišče jo prijateljica. Ko je zagledala omenjeno omaro, ni bila prej zadovoljna, da ji je vojvodinja pokazala, kaj je v njej. Konečno ji tedaj odpre. In kaj je bilo notri? Visela so v njej oblečila, katera sta nosila Lefebore in njegova soproga, ko sta bila še nižjega stanú. Prijateljica jo takoj vpraša, čemu da ima to reč tako varno hranjeno. Na to ji odgovori vojvodinja: „To je pomoček, da ne postanem ošabna, kajti včasih jo pogledam in precej se spomnim, kacega rodu da sem“.

Razgled po svetu.

Rimsko. Sliši se iz Rima, da sveti Stol rimski bode proglasil pisanje „o vérskem prašanju na Ogerskem“. Znati je, da ta dokument bode vravnán do kardinala prvostolnika ogerskega in bode se oziral na razporne točke med vlado in škofi. Sveti stol zvesto spremlja neodvisnost ogerske cerkve, zlasti sedanjó dobo. Zarad tega prašanja je dunajski apost. nuncij potoval na Ogersko ter se je gledé tega predmeta posvetoval s škofi. Po konferenciji pri Nj. Veličanstvu cesarju in kralju s kardinalom imela bode glavni vpliv na delovanje sv. Stola in škofov razprava škofa Schlaucha, kakor piše „Zagreb. kat. List“.

Vidi se iz tega, kako nezmérno delavni in skerbni na vse strani svetá so sv. Oče Leon XIII. In ktera dežela je bolj potrebna kakor Ogerska, da se poskerbí za svobodo katol. cerkve, dosti terpinčene od framasov, krivovercev in prostomišljakov v tem kraljestvu.

Torin. (Škof iz D. Boskove naprave. Patagonija.) V Torinu v cerkvi sv. Janeza evang. se je 22. prosenca obhajal lep shod sodelavcev sv. Frančiška Salezijana, ki je preblago delo znanega č. g. Janeza Bosko-ta. Bil je

pričujoč Don-Bosko sam, in namesto njega je imel govor msr. Janez Cagliero, Boskov slavni učenec in zdaj prvi škof v Patagoniji v južni Ameriki.

Pričel je z besedami sv. Pavla: „Charitas Christi urget nos — ljubezen Kristusova nas s silo priganja“, in dal je v začetku kratke pregled, kako se svojati, sovražnice Boga in sv. Cerkve, vsih pomočkov poprije-majo, vse lisičnosti počenjajo, da bi iz sveta potrebile katoliško vero, ko bi bilo mogoče, da bi spridile čedno življenje ljudstva, izgnale nauk Jezusa Kristusa izmed občinstva, iz družin in zlasti iz serc neprevidne mladine. Potem je skazoval, kolika je potreba in dolžnost za vsacega katoličana, staviti jéz toliki povodnji, zopervati napadom taci sovražnikov, braniti kakor dobri vojsaki prestol Jezusa Kristusa, našega Boga. Sodelovati moramo ne samo z molitvijo, temuč z djanjem, z darežljivostjo, da se rešujejo duše. Tako dela družba Salezijanov s svojimi sodelavci in sodelavkami; treba pa je delavnost še pospešiti.

Potem je škof, bivši učenec Don-Boskov, popisoval delavnost tega italijanskega angelja in njegovih učencev in dobrotnikov v preteklem letu 1884. Začudena je množica kaci 2000 ljudi poslušala govornika, kako uro dolgo, ko je pojasnoval, kaj vse je Bosko ubogemu človeštvu preteklo leto storil: v Rimu, v Torinu, Faeuzi, Firenzi (Florenciji), v Lillu, Parizu, v Barceloni, v Braziliji, v Montevideo, Buenos-Ayres-u, v Patagoniji sami s svojimi hospici, kolegiji, šolami, delavnicami, oratoriji. Po vsih teh krajih ima namreč Bosko svoje naprave in sicer za mladenče, ki jih pobira iz revšine, iz zapušenosti, iz pregrehe, ter jih odgoja, izučuje v rokodelstvih, vedah itd. in jih pridobiva za domovino, za vero, za časno zadovoljnost in srečo, za nebesa.

Priserčno je bilo nato poročanje škofa misijonarja, da se odpravlja na daljno pot v severno Patagonijo (kjer je bil že prej), ktera mu je izročena od namestnika Jezusa Kristusa. Neizrečeno ginljivo je bilo, ko je pravil, kakošno škofovsko palačo da ima v Patagoniji, pa stolnico, ki je šotor, škofijski dvor pa je narejen iz slame, pokrit s slamo in senom, ki torej živo pred oči stavi duplino v Betlehemu. Prosil je molitve, pa tudi milošin, ker mora popotovati sam, njegovi misijonarji, redovne sestre Marije Pomočnice, da bodo v skerb jemale divje deklice ob bregovih reke Rio Negro. Po doveršenem govoru je neka oseba, položivši svoj darek, zaklicala: „Ko bi bilo v moji oblasti, hišo bi prodala, da bi podpirala tega moža Božjega.“

Ta odprava Don-Boskova v Ameriko ga stane 50 tisuč lir. Prosil je pomoči od Propagande v Rimu, pa zastonj, ker je ta naprava v klešah laške vlade.

Konferenca se je končala s „Tantum Ergo“, pri čimur je zbrana množica Boskotovih mladenčev pela; blagoslov je dal škof Bertagna, kateri je zastopal prevzvišenega nadškofa.

Osoda Hartuma. Dne 26. prosenca t. l. padel je Hartum ter je po izdajstvu 2 pašatov prišel Mahdiju rovarju v roke. Eden izmed teh bil je Fargus Paša, ki je bil pa tri dni potem na povelje Mahdijevo obešen, ter prejel plačilo izdajavca (ako je res, kar se sliši). Grozno so sovražniki po mestu razsajali, Gordona, poveljnika angleškega, je nekdo gredočega na avstrijski konzulat ustrelil. Verli avstrijski konzul Hansal bil je v lastnem stanovanju umorjen. Nobenemu kristjanu niso prizanesli, tudi ženske in nedolžne otroke so morili. Nadrobnih novic še ni in jih tudi ni pričakovati, dokler Mahdi od Angležev in Italijanov ne bo zmagan in Hartum otet, in tudi novice še niso zanesljive.

Padec Hartuma je pretresel celo Evropo. Kronane glave premišlujejo, kaj bode Mahdi zdaj ukrenil, in bati se je, da bi se Mahdijeva oblast ne širila, kakor

nekdanjih Kalifov. Otožno gledajo politiki uničeno vso kulturo in oliko evropsko v ondodnih krajih. Žalostni vidimo ondi zaterto setev keršanstva, ki je obetala obilnoga sadu. 40letni trud katol. misijonarjev (Knobleharja in dr.) je potert. Škof Sagaro, biva zdaj v Kahiri. Videti je, kakor bi Bog zapustil one kraje ter prepustil gospodovati peklenski kači čez rod Kamov, kterega je Noe preklel.

Bog je po svoji previdnosti pripustil, da ondi je zdaj turška oblast uničena, in Hartum, glavno središče katoličanstva, je v rogovilski oblasti. Vedeti je pa, da je paša Gordon pred nedavno ondi dovolil trgovino in kupčijo s sužnji, ktera je bila ondod nekaj let poprej prepovedana.

Če pomislimo; da ljudi ondi za sužnje prodajajo kakor pri nas živino, pa še huje z njimi ravnajo, kakor kristjani z nemo živino, potem se nam dozdeva osoda hartumska kot kazen te kupčije in pregrešnega življenja ondodnih prebivavcev. Med žertvami odlikuje se posebno Hansal, avstrijski konzul. On je ondi več, ko 30 let zastopal našega cesarja in državo; ter se je prav lepo in pošteno vedel. Njegov značaj spoznavamo iz sledeče dogodbe. „O priliki, ko so nekteri evropski kupci bogateli s trgovino s sužnji in potem odrinili proti severu, pa poginili z bogastvom, je rekel Hansal: „Ker sem zmirom pošteno ravnal, sem ostal ubožen; a drugi so si pridobili veliko bogastvo; vendar so z bogastvom vred žalostno poginili; a jaz še živim, in moje ime je v dobrem slovesu.“

Ranjki Hansal bil je ondi ponos naše države, pa je bil tudi glavna podpora misijonov in prijatelj misijonarjev. Potegoval se je za misijone, še pred nekterimi mesci je pisal pismo Mahdiju, ter se potegoval za oproščenje vjetih misijonarjev in redovnic. Hansal si je ondi, bivajoč v strupenem ozračju in podpirajoč kat. misijone in misijonarje, pridobil veliko zasluženje ter dosegel na zadnje še venec mučenstva, „martyrium,“ ter kakor upamo, vživa pri Bogu plačilo apostoljsko; nam je pa zapustil slavni spomin in izgled. R. I. P.

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanja in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanje in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Mlada oseba se goreče priporoča v molitev, da bi na priprošnje N. lj. G. presv. Serca zadobila zdravje. Uslišanje se naznani. — Dve osebi, da bi zadobile zdravje v nogah, se goreče priporočate Jezusovemu in Marijnemu presvetemu Sercu. — Oseba prosi molitve, da bi njena prijateljica bila dušnih zadreg rešena. — Sestra prosi, da bi na prošnjo Device Marije, sv. Jožefa, sv. Alojzija se brat dobro učil in priden ostal. — Dva moža in ena žena za spreobrnjenje. — Molitve in spomina pri ss. mašah prosi nekdo v telesnih in dušnih zadregah, ki ob enem priporoča jezično ženo in otroke, pa neko svetno zadevo, da bi na priprošnje N. lj. G. in sv. Jožefa bil uslišan. — Vodenichen mladeneč za zdravje, če je B. volja. — V vratu nevarno bolna za pomoč. — Zelo zelo poreden šolar za pobiljšanje. — Sreča pri domači živini. — Mladeneč, da bi bil rešen iz nekkih zadržg. — Dva gospodarja očeta, pijanca, slaba kristjana. — Duhoven v telesnih in dušnih potrebah za pomoč, se posebno v neki važni zadevi. — Du-

hovni pastir za zdravje. — Neki bolnik za dušno in telesno pomoč. — Bolan dijak za pomoč. —

Zahvala.

Bolnik, ki je bil v Dan. priporočen za velike dušne in telesne potrebe, je kmali potem prejel ss. zakramente in precej na to je tudi bolezen začela odje-
nevat in zdaj že hodi. Veseli torej naznanjamo N. lj. G. preserčno zahvalo za izprošene tolike milosti.

A. S.

Dve moji prijatelji bili ste v hudih stiskah in nadlogah. V tej hudi sili obrnile smo se s terdnim zaupanjem k N. lj. G., k sv. Jožefu in sv. Antonu z obljubo; ako bomo uslišane, do bodem jest dala po Danici razglasiti. Že nam je upanje upadlo, pa vendar nismo nehale prositi. Kar naenkrat pride pomoč, in vse se je na dobro obrnilo, za kar bodi tisučkrat in tisučkrat čast in zahvala N. lj. G., sv. Jožefu in sv. Antonu za veliko milost in pomoč!

Kakor časté in hvalijo vsi nebeški prebivalci in vse stvari na svetu prečisto Devico Marijo, tako želim, naj bo tudi od mene češena, zahvaljevana celo večnost za velike milosti, ki mi jih je že večkrat skazala, — posebno dvakrat, ko me je rešila smertne nevarnosti.

Enkrat peljala sem se, kar se konj splaši, pa še obe vajeti ste se vzniku odtergali; zdaj je dirjal kot divja zver. Ko tako pridirja memo ene podobe Marije brezmadežne, zakličem z zaupanjem: O Marija, pomagaj ti meni! In koj sem bila uslišana; še ene korake in: konj je padel. Vsi pričujoči so spoznali, da je Marija pomagala. Tako sem bila tudi drugikrat na klic k Mariji iz smertne nevarnosti rešena. Se enkrat rečem, vsak trenutek, celo večnost naj bo ponavljena vsa čast in zahvala!

Kamnik, 2. sušca 1885.

J. T.

Koledar za prihodnji teden:

16. S. Hilarij. — 17. S. Patricij. — 18. Ciril Jeruzalemski. — 19. S. Jožef. — 20. Spomin predrage Kervi N. G. J. Kr. — 21. S. Benedikt. — 22. Tiha nedelja. S. Benvenut.

Listek za raznoterosti.

Tombola v nedeljo, 15. tega mesca, v prostorih katoliške družbe, bode ta pot za kapelo v Marijanišču. Teda bode za vsacega velik dobiček, ko bi ga tudi ne doletel „čink“ ali celo „tombola“; sliši pa se tudi, da se pripravljajo čedni dobitki. Zelimo kapeli prav dobrega vspeha!

Bratovšina ss. Cirila in Metoda se bode zaupljivo odsihdob zopet bolj goreče razširjala, ko se bliža 1000 letnica smerti sv. Metoda. — Te dni smo poslali blizo sto novih društvenikov v Celje, da se zapišejo v glavno knjigo.

Zahvala.

Došel mi je te dni od neimenovane dobrotne osebe iz Ljubljane velikodušni dar 90 gld. za altar Matere Božje v našo novo cerkev. Veselo iznenaden izrekam v imenu cele fare naj toplejši zahvalo za tako dobrodejno pomoč, katere smo še vedno zelo potrebni. Naj Bog obilno povračuje!

Bohinjska Bistrica, 5. marca 1885.

Fr. Mesar.

Iz Selnograda, 6. sušca. (*Poterdilo*). Po vredništvu „Zg. Dan.“ sem prejel 234 gld. za razširjanje sv. vere (za misijone na Kitajskem in drugod), pa 2 gld. za molitveno apostoljstvo, kar s tim hvaležno poterdim.

Za vodstvo:
P. Edmund Hager.

Iz dijaške kuhinje. V ljudski kuhinji je bilo za mesec svečan od 93 učencev plačati 149 gld. 3 sold. — nekoliko menj memo prešnjega mesca zato, ker ima svečan manj dni in pa, ker so bili nekteri o polovici šolskega leta za kaki dan šli domu na ocvrkovico in pa spričevala kazat. Postrani za-té in za 19 družih podpiranih pa 49 gl. 55 sld. Poslednjič za Bošnjake 18 gl. Tedaj skup za 115 podpiranih 216 gl. 58 sld. Tolažilo za ministerstvo je to, da se sočutje do ubožne šolske mladine čezdalje bolj budí; tega priča je zraven toliko družih prelepi dar od slav. vredništva „Slovenčevega“ nam izročen (Gl. v „Darovih“). Bog plačaj z vso obilnostjo tudi tem, ki iz pokoršine do matere Cerkve in iz usmiljenja do potrebnih dijakov sami sebi pritergujejo, da drugim pomagajo.

Cerkveno slovstvo.

Theologia fundamentalis. Tractatus de traditione, scriptura et analysi fidei complectens. Concinnavit Dr. Josephus Stadler, archiepiscopus et metropolita Vrhbosnensis. Tomus II. Sarajevo 1885.

Občudovanja vredno je, da učeni presvitli Verhbo-sanski metropolit pri tolikih težavnih opravilih novega cerkvenega dostojanstva more dobiti še časa za pisateljstvo, za sostav čez 300 strani velikega dela v prav veliki osmerki. Kakor povsod se kaže tudi v tem klasičnem delu gorečnost za razširjanje prave vere in pa pri-serčno češenje do brezmadežne Marije Dev., kateri je to delo posvetil z besedami:

B. V. Mariae.

Reginae sine originali labe conceptae.

Tibi immaculata semper Virgo, quae es virga Jesse, ex qua flos Christus est ortus, hunc librum devote offero, ut fruticibus vitiorum exstirpandis radicitus, plantae, divinae in omnibus eum legentibus inseras Tu, liber incomprehense, quae Verbum et Filium Patris mundo legendum exhibuisti.

Zraven prav praktičnega dvojnega kazala ima konec knjige pet pristavkov, ki bogoslovu premnogokrat prav dobro služijo, namreč: I. Series romanorum Pontificum. II. Index Patrum. III. Concilia oecumenica. IV. Haeticorum cathalogus et doctrina. V. Syllabus complectens praecipuos nostrae aetatis errores.

Bodi še pristavljeno, da zunanja oblika — papir, tisk — je take prijetna, da je res veselje tako delo v roke vzeti in čitati.

Za god sv. Jožefa se dobiva pri bukvarji g. Jož. Gerberji:

1. „Pas sv. Jožefa“ in sedem nedelj sv. Jožefu posvečenih. Spisal Jan. Volčič. Cena: 60 sld. v usnji.

„Vijolice“ bratom in sestram vednega češenja sv. Jožefa. Spisal Jan. Volčič. Cena: v usnji 1 gl. 30 kr.

Pri ravno tem se tudi dobivajo: „Molitve pri očitni službi božji“, poterjene od preč. knezoškofijstva (drugi natis). Cena: v usnji 55 sld.

Dobrotni darovi.

Za sv. Detinstvo: Č. g. župnik Ant. Šranc iz Reteč 4 gld. — Č. g. Fr. Eržen 2 gld. — Iz Mirne po č. g. župniku Fr. Jarcu 10 gl. — J. K. 1 gl. — Neimenovan 10 gl. — Čast. g. kapl. M. Malenšek 7 gld. 20 sold. — Čast. g. kapl. Fr. Perpan 5 gld. —

Za študentovsko kuhinjo: Po sl. vredništvu „Slovenčevem“ 23 gld. — Prečast. g. dekan M. Kožuh 5 gld. — Č. g. župnik M. Froelich 3 gld. — Mar. Jereb 1 gl. — Č. g. župnik Lor. Mazek 5 gld. — H. D. 1 gl. — Č. g. župnik Jožef Jereb 5 gl. — Iz Preserji 2 gl. — Č. g. župnik Fr. Eržen 1 gl. — Gosp. Jož. Gerber 5 gl. — Neimen. gosp. kaplan 2 gld. — Čast. g. župnik Ant. Žgur 3 gl. — Neimenovana 1 gl. — M. Kralj 4 gl. — Neimenovan 1 gl. 75 kr. —

Za sv. Očeta: Iz Reteč č. g. župnik Stan. Šranc 31 gl. — Č. g. župnik Jož. Jereb 5 gl. — Černuče po č. g. župniku Mazeku 30 gl. (oddanih v kn. šk. pisarni). — J. K. 5 gld. — Darovanje staroloških faranov 60 gl., in k temu sta dva sosebna dara 10 gl., skupej 70 gld. po preč. g. dekanu M. Kožuhu. — V Križih pri Terž. dar duhovnega pastirja in faranov 16 gld. — Bevke po č. g. A. Vončatu 30 gld. (oddanih v škofiji). — M. K. 2 gld. —

Za cerkev v Želimljah: Preč. gosp. kan. dekan J. Toman 5 gl. — J. K. 25 gl. na čast sv. Jožefa. — Iz Preserji 2 gl. —

Za opravo ubožnih cerkev: Iz Starega Terga pri Ložu 3è gl. 40 kr. — Z Osilnice 3 gld. — Iz Šent-Vida pri Ljubljani 53 gl. 54 kr. — Z Roba 20 gl. — Z Leskovce nad Loko 7 gl. — France Zor iz Skaručine 5 gl. — Po čč. gg. Uršularicah 10 gl. 24½ kr. — Z Mehovega 4 gl. 50 kr.

Za kapelo v Marijanišču: Č. g. župnik Jož. Jereb 10 gl. — J. K. 2 gl. —

Za afrikanski misijon: Č. g. župnik Fr. Eržen 2 gl. — Preč. g. dekan M. Skubic 20 gl. — Iz Mošenj 6 gl.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca: Po preč. gosp. dek. M. Kožuhu 2 gl. 30 kr. — Prečast. g. dek. Martin Skubic 20 gl. —

Za družbo sv. Leopolda: Preč. g. dek. M. Skubic 20 gl. —

Za ubožne cerkve: Preč. g. dek. Mart. Skubic 20 gl. —

Za najpotrebniše misijone: Neimenovan 10 gl. — Za razširjanje sv. vere: Po č. g. dr. Jožefu Dolencu 82 gl. 20 kr. —

Za Cirila-Methodovo cerkev v Solunu: Čast. g. kapl. Martin Malenšek 3 gld. (V zad. listu beri št. 25 gl.)

Za duše v vicah: Čast. g. kaplan Malenšek 1 gld.

Zahvala.

Med tolikimi drugimi vred, ki darujejo za cerkev presv. Jezusovega Serca, bodi naj serčniši zahvala tudi verlim Moravčanom za prelepi dar, ki so ga poslali po prečast. g. kanoniku in dekanu Jan. Tomanu.

Anton Urbas,
stolni župnik.

Pogovori z gg. dopisovalci.

Č. P. S—r. v Rud.: Poslali smo pismo v Sarajevo in nadjamo se, da od tam doli dobite odgovor.

G. XL: Za letos še niste določili, kako naj se ravná; prosim, naznanite. Poslano čaka. —